

Titulació	Tipus	Curs
4313227 Mitjans, Comunicació i Cultura	OT	0

Professor/a de contacte

Nom: Catalina Gaya Morla

Correu electrònic: catalina.gaya@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

- Coneixements bàsics sobre teories de la comunicació i antropologia de la cultura.
- Habilitats bàsiques per al disseny i execució d'un projecte de recerca.
- Els propis del Màster.

Objectius

Els objectius del mòdul són:

- Reflexionar entorn de la Comunicació com a mediació i possibilitadora de la cultura
- Abordar la cultura des de la participació comunitària feminista i el mainstream de gènere
- Entendre les polítiques culturals com a accions comunitàries
- Vincular memòria col·lectiva i imaginaris socials com a desconstrucció del relat patriarcal
- Abordar el relat cultural des d'una mirada interseccional
- Entendre el cos i els afectes com a artefactes de mobilització i noves textualitats

Competències

- Comprendre i tenir coneixements que aportin una base o una oportunitat per desenvolupar i/o aplicar idees de manera original, sovint en un context de recerca
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Ser capaç de planificar i dirigir projectes de recerca bàsica i aplicada en comunicació mediàtica i cultura

- Ser capaç de planificar, dirigir i avaluar polítiques culturals i de comunicació tant en l'àmbit local com en l'internacional, utilitzant les noves formes de comunicació social.
- Treballar en equips de caràcter interdisciplinari i dirigir-los

Resultats d'aprenentatge

1. Comprendre i tenir coneixements que aportin una base o una oportunitat per desenvolupar i/o aplicar idees de manera original, sovint en un context de recerca
2. Dissenyar i aplicar accions de política cultural i de comunicació en el nou entorn tecnològic
3. Dissenyar i planificar accions per a la intervenció en els models públic i privat de finançament cultural
4. Dissenyar i planificar accions que contribueixin a les polítiques públiques d'accés universal a la cultura, la informació i el coneixement
5. Dissenyar, planificar i dirigir projectes de recerca per a la seva aplicació a la gestió dels equipaments culturals
6. Dissenyar, planificar i dirigir projectes de recerca per a la seva aplicació a les polítiques culturals d'àmbit local, nacional i internacional
7. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
8. Treballar en equips de caràcter interdisciplinari i dirigir-los

Continguts

El mòdul proposa desenvolupar una reflexió teòrica-metodològica entorn de la comunicació participativa com a dispositiu d'acció cultural que serveixi a les institucions per a desenvolupar polítiques culturals a través d'assumir i accionar mecanismes de participació social, un dret recollit en el nou marc d'acció política i un dels objectius de l'Agenda Sostenible 2030.

En el curs es proposa entendre les institucions com a motor d'aquests processos, la qual cosa ens posa en la tessitura de repensar-les com a agents amb capacitat d'imaginar i impulsar mecanismes d'escolta activa que transformin l'accés, la interacció amb les comunitats i el reconeixement d'aquestes, així com el relat.

La reflexió -i la proposta- s'insereix en la crítica als relats hegemònics dels Estudis Culturals i en un corrent de pensament postestructuralista i feminista que pretén posar a debat la definició de cultura fins al punt de problematitzar qui participa o té accés a aquesta definició, a qui (o a qui) reconeix i privilegia l'agenda cultural, així com també a quines persones representa el relat cultural.

Per a això durant les classes es tractarà en profunditat:

- a) El debat entorn del concepte de cultura
- b) La vinculació comunicació i cultura
- c) La participació comunitària des dels feminismes comunitaris
- d) El relat i les narratives participades
- e) La despatriarcalització del relat

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Anàlisi d'exemples	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Reflexió al voltant de la comunicació participativa com a enfocament per a la transformació cultural	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Anàlisi d'un projecte de transformació cultural a través de la comunicació participativa	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Tipus: Autònomes			
Lectures, dinàmiques de discussió i fitxes d'anàlisi	50	2	7, 8

Es duran a terme tres tipus d'activitats:

- dirigides: reflexió al voltant de la comunicació participativa com a enfocament per a la transformació cultural i anàlisi d'exemples
- supervisades: anàlisi d'un projecte de transformació cultural a través de la comunicació participativa
- autònomes: lectures, dinàmiques de discussió i fitxes d'anàlisi

Les sessions tindran una durada de 3 hores. Les dues primeres hores de cada sessió suposaran una reflexió teòric entorn dels objectius proposades. En l'última hora del seminari, es duran a terme debats i/o es convidaran experts (museòlegs, directores de centres culturals, polítics) que exposaran casos pràctics. Així mateix es programaran dues visites a espais culturals.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi i/o disseny d'un projecte de comunicació participativa o un treball alternatiu	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Participació en els debats sobre aspectes teòrics i anàlisis de casos.	30%	0	0	1
Presentació en grups	20%	0	0	8

L'assignatura constarà de les activitats d'avaluació següents:

- Treball individual de curs, 50% sobre la qualificació final

- Presentacions en grup, 30% sobre la qualificació final
- Participació a classe, 20% sobre la qualificació final

Tant la realització del projecte, com la presentació del tema, podran ser reavaluats per consolidar l'aprovat

Bibliografia

- Arias Rodríguez, Gina Marcela; Villota Galeano, Fabián. "De la política del sujeto al sujeto político" a Anfora any 14, número 23, juliol desembre Universitat Autònoma de Manizales: 2007. pp 39 52
- Blumer, H. (1968). Symbolic Interaccionism. Perspective and Method. Englewood Cliffs: Prentices Hall.
- Borrat, H. (2000). "El primado del relato", en: Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura, núm. 25, 2000, 41-60.
- Brislin, Richard W. (1981). Cross-Cultural Encounters: Face-to-Face Interaction, New York: Pergamon Press.
- Bruner, J. (2003). La fábrica de historias. Derechos, literatura, vida. México: Fondo de Cultura Económica.
- Buxó i Rey, María Jesús (1990). "Vitrinas, cristales y espejos: Dos modelos de identidad en la cultura urbana de las mujeres Quiche de Quetzaltenango", en: José Alcina Franch (comp.), Indianismo e indigenismo en América. Madrid: Alianza Editorial.
- Cabrera, D (2004). Imaginario Social, comunicación e identidad colectiva.

Tecnologías digitales e imaginario sociales s/n.

https://www.researchgate.net/publication/242731193_Imaginario_social_comunicacion_e_identidad_colectiva

n_e_identidad_colectiva

- Chillón, A. (1998). "El «giro lingüístico» y su incidencia en el estudio de la comunicación periodística", en: Anàlisi. Quaderns de Comunicació i Cultura, 22, 63–98.
- Crenshaw, K (1991). Words that Wound. Critical Race Theory, Assaultive Speech and The first amendment. Westview Press
- De Certeau, M. (2000) La invención de lo cotidiano. El oficio de la historia. Universidad Iberoamericana. Departamento de historia. Instituto tecnológico y de estudios superiores de occidente. México
- Dilthey, W. (1949). Introducción a las ciencias del espíritu. México: FCE.
- Duch, Ll. (2002). "Antropología de la comunicació", en: Anàlisi. Quaderns de Comunicació i Cultura, núm. 29, 2002, 21-40.
- Duch, Ll. (2019). Sortida del laberint. Barcelona: Fragmenta.
- Eagleton, T. (2017). Cultura. Barcelona: Taurus.
- Fuentes, R. (2008) La comunicación desde una perspectiva sociocultural. Acercamientos y provocaciones 1997-2007. Guadalajara: ITESO.
- Garay González, Nilda. "Procesos constituyentes en América Latina y las mujeres. Otras subjetividades, otra Constitución" a Revista General de Derecho Constitucional . Universidad de Alicante. 2018 , 28: 47
- García Canclini, N. (1982). Las culturas populares en el capitalismo. México: Nueva Imagen.

- García Canclini, N. (1983). Las Políticas Culturales en América Latina. hasqui. Revista Latinoamericana de Comunicación, 0(7), 18 - 26.
- García-Canclini, N. (1987). Las políticas culturales y crisis de desarrollo: un balance latinoamericano. Políticas Culturales en América Latina, 13-61.
- Gayà Morlà, C., Rizo García, M., & Vidal Castell, D. (2022). Comunicación, cultura y relato. Una propuesta para repensar las bases teóricas de la comunicación participativa. Estudios sobre las Culturas Contemporáneas. Época III. Vol. XXVII., 55, 11-28.
- Geertz, C. (1987). La interpretación de las culturas. Barcelona: Gedisa.
- González, J. A (1987). "Los frentes culturales. Culturas, mapas, poderes y lucha por las definiciones legítimas de los sentidos sociales de la vida", en: Estudios sobre las Culturas Contemporáneas, vol. I, 3, Universidad de Colima, México, 5-44.
- González, J. (1998). "Educación, tecnología y cultura: una propuesta de investigación exploratoria", en: Estudios sobre las Culturas Contemporáneas. Época II, vol. IV, núm. 7, Colima, 153-164.
- Gumucio-Dagrón, A. (2011). "Comunicación para el cambio social: clave del desarrollo participativo", en: Signo y Pensamiento, núm. 58, 26-39.
- Gramsci, A. (2001 vol. II). Cuadernos de la cárcel. Einaudi, Torino.
- Lynch, E. (2000). "Discurso interrumpido", en: Anàlisi, núm. 25,95-108.
- Martín Barbero, J. (1989). "Comunicación y cultura: unas relaciones complejas", en: Telos: cuadernos de comunicación, tecnología y sociedad, 19, 21-26.
- Ramiro Beltrán, L. (2005). "La comunicación para el desarrollo en Latinoamérica: un desencuentro de medio siglo", en III Congreso Panamericano de la Comunicación, 12 -16 Julio. Buenos Aires: Argentina.
- Ricoeur, P. (1995). Tiempo y narración. Buenos Aires: Siglo XXI Editores.
- Rizo García, M. (2005) "Me comunico, luego existo. El papel de la comunicación en la construcción de identidades", Culturales, vol. I, núm. 1, enero-junio, 2005, pp. 124-142, Universidad Autónoma de Baja California Mexicali: México.
- Rizo García, Marta (2009) "Formación teórica en Comunicación. La historia del Pensamiento Comunicacional en el plan de estudios de la licenciatura en Comunicación y Cultura de la Universidad Autónoma de la Ciudad de México", en: Diálogos de la comunicación, núm. 80, enero-julio, 1-13. FELAFACS: Lima. Disponible en <http://www.dialogosfelafacs.net/wpcontent/uploads/2012/01/80-revista-dialogos-formacion-teorica-en-Comunic>
- Thompson, J. B. (1993). Ideología y cultura moderna. Teoría crítica social en la era de la comunicación de masas. México: Universidad Autónoma Metropolitana.
- Tresserras, J.M. (1996). "La cultura popular en els orígens de la cultura de masses", en: Comunicación y estudios universitarios, núm. 6, 1996, 73-80.
- Tresserras, J. M. (2001). "Las identidades en la sociedad informacional". Pasajes 7, 14-23. Print.
- Tresserras, J. M. (2009). "La necessitat d'articular un espai català de cultura i comunicació." Num 3 La construcció d'espais de sobirania. Eines per a l'esquerra nacional, 79-88
- Triandis, Harry (1977). "Subjective Culture and Interpersonal Relations Across Cultures" en: L. Loeb-Adler (ed.), Issues in Cross-Cultural Research, Annals of the New York Academy of Sciences, 285, pp. 418-434.

- Tufte, T. (2015). Comunicación para el cambio social. La participación y el empoderamiento como base para el desarrollo mundial. Barcelona: Icaria.

Programari

No és necessari.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	40	Espanyol	primer quadrimestre	tarda